

Takırsız Anarşizm

Karl Hess

1980

Sadece bir tür anarşist vardır. İki değil. Sadece bir. Anarşist, düşüncenin köklü geleneği ve literatüründe tanımlandığı şekliyle, devletin hiyerarşik gücü tarafından tabi tutulduğumuz otoriteye itiraz eden kişidir. Bence bunun yapabileceğimiz en makul şekilde genişletilmesi, bir anarşistin kendisine empoze edilen bütün otoritelere karşı olduğunu söylemek olacaktır. Bir anarşist istenççidir. Tabii elbette anarşistler de birer insandır ve dolayısıyla aralarında milyar çeşit insan olabilir. Bazı anarşistler gönüllü olarak Mesih'in çarmihına kendilerini adadılar. Kimileri gönüllü olarak sevilen, onlara ilham veren baba figürlerinin cemaatlerine akın etmiş anarşistlerdir. Kimi anarşistler gönüllü sanayi üretimi hususunda sendikalar tesis etmeye çalışır. Bazı anarşistler gönüllü olarak kırsal bölgelerde kibbutzlar kurmaya çalışır. Bazı anarşistler gönüllü olarak, diğer insanlarla kendi birliktelikleri de dahil olmak üzere her tür ilişkiyi sonlandırmaya çalışırlar; münzeviler gibi. Bazı anarşistler gönüllü olarak yalnızca altın alıp satacak, asla iş birliğinde bulunmayacak ve pelerinlerini çikip insanlara sırtlarını döneceklerdir. Bazı anarşistler gönüllü olarak güneşe ve onun yaydığı enerjiye tapıp kubbeler inşa edecek, sadece sebze yiyecek ve santur çalacaklardır. Bazı anarşistler ise kendilerini algoritmaların gücüne adar, tuhaf oyunlar oynar ve tuhaf mabetlere dadanırlar. Kimi anarşistler yüzle-

rini yıldızlara çevirmiş, dünyaya pozitif bakarken kimisi de sadece çamura ve negatifiğe odaklanır.

Anarşistlerin düşünceleri ne kadar farklı olursa olsun, hepsi tek bir tohumdan filizlenir. Bu tohum da özgürlüktür. İşte olay bundan ibaret. Tohum ne sosyalist ne de kapitalisttir. Mistik bir tohum da değildir. Determinist bir tohum değildir. Sadece bir önermedir. Özgür olabiliriz. Özgür olduktan sonrası da yalnızca seçimlerimiz ve şansa kalmış. Anarşizm, yani özgürlük, hür insanların nasıl davranacaklarına yahut nasıl yaşanması gerektiğine dair yapılacak olası bir nizamata hakkında size hiçbir şey söylememektedir. Sadece herkesin bu planlamaları yapabilecek kapasiteye sahip olduğunu belirtir.

Anarşizm normatif değildir. Nasıl özgür olunacağını anlatmıyor. Sadece özgürlüğün, hürriyetin var olabileceğini ifade eder. Geçenlerde liberter bir dergide liberterliğin ideolojik bir hareket olduğu iddiasını okumuştum. Olabilir tabii. Özgürlük anlayışında, onlar, siz ya da biz, yani herhangi biri, ideoloji veya başkalarının özgürlüğünü inkâr etmeden herhangi bir şeyle meşgul olma hürriyetine sahiptir. Ancak anarşizm ideolojik bir hareket değildir. İdeolojik bir ifadedir. Tüm insanların özgürlüğe sahip olabileceğini savunur. Tüm anarşistlerin özgürlük istediğini belirtir. Sonrasında ise sessiz kalır. Bu sessizlik arasının ardından anarşistler kendi toplu-

luklarının ve tarihlerinin basamaklarını tırmanır ve anarşist ideolojileri değil de kendi ideolojilerini ortaya koyarlar- anarşist ideolojiler, insanların anarşistler olarak nasıl nizamata çıkaracaklarını, olayları neye göre yorumlayacaklarını, yaşamı nasıl takdir edeceklerini, nasıl çalışacaklarını gösterirler. Anarşizm düşüncesi, zincirleri kırarak bir tokmaktır. Sonuçta ortaya çıkan şey özgürlük olacak ve özgür bir atmosferde geriye kalan bütün şeyler bireylere ve onların ideolojilerine bağlı olacaktır. Tek BİR ideolojiye bağlı değildir. Anarşizm, nihayetinde böyle bir semsiye terimi, bir egemen ideoloji olmadığını saklamaz. Özgürlük içinde yaşayan insanların kendi tarihlerini yazdıklarını ve bununla yahut bunun içinde kendi anlaşmalarını kendilerinin yaptıklarını söyler.

Herkesin aynı telden çalması gerektiğini, belirli bir düzende hareket etmesi gerektiğini savunan bir kimse kısaca anarşist olamaz. Bu yolu tercih ettiğini söyleyen, hatta herkesin de bu yolu tercih etmesini dileyen, fakat sonrasında herkesin buna kendisinin karar verebileceğini söyleyen bir kişi kesinlikle bir anarşist olabilir. Büyük ihtimalle de öyledir. Özgürlük özgürlüktür. Anarşizm anarşizmdir. İsviçre peyniri ya da benzeri bir şey hiç değildir. Bunlar mülk değildir. Telif hakları yoktur. İnsan kültürünün bir parçası olan kadim, kullanıma hazır fikirlerdir. Önerilerine başka takılar gelebilir ama aslında takısızdır-

lar. Kendi başlarına var olmaktadır. Takıları ve ek ideolojileri anarşizme atayanlar yine insanların kendileridir.

Ben bir anarşistim. Bunu biliyorum, siz de bilmelisiniz. Bunu geçtiğimizde ben belirli bir odada her zaman kullandığım ışığının altında belli insanlarla birlikte yaşayan bir yazar ve kaynak ustasıyım. Bunu da bilerseniz iyi olur. Ama anarşistten sonra takı yok tabii ki.

Son olarak özgürlük, insanların içine zorla sokulacağı bir kutu değildir. İnsanların, içerisinde yaşayabileceği bir mekândır. Size nasıl yaşayacağımızı öğretmez. Sadece sonsuzca yaşayabileceğimizi vurgular.

Anarşist Kütüphane

Karl Hess
Takısız Anarşizm
1980

20.06.2022 tarihinde şuradan alındı:
gaynesriyat.substack.com
Çeviri: Gayr Neşriyatı
İngilizce Aslı: Anarchy Without Hyphens

tr.anarchistlibraries.net